GAZETA KRAKOWSKA

N^ro. 89.

We Srzodę Dnia 6 Listopada 1799.

Z Wiednia d. 30. Października.

J. C. K. Mość Raczył na mieysce zmarłego niedawno hrabiego Esaki mianować dziedzicznego naczelnika Warasdyńskiego i doczesnego Neutraer komitatu, szambelana i aktualnego taynego konsyliarza Józefa hrabiego Erdödy de Mongoróhereck, wice kanclerzem Węgierskiey kancelaryi. — J. Ces. Kr. Mość Raczył kontroluiącemu officyaliście przy nadworney poczcie, Franciszkowi Würth, przez nayłaskawszy wzgląd za okazaną zręczność, gorliwość i poczciwość w czasie wieloletniey iego służby zawakowane w Brynie przez postawienie na pensyi zasłużonego poczmaystra Köfillera, poczmaystrowstwo udzielić.

Od nieznaiomego podane zostały Cesarzowi Jmć na dobrowolną woienną składkę 50 czerwonych złot. w złocie, które Cesarz Jmć wyraziwszy w gabinetowym liście pod 9 t. m. swoią nayłaskawsze podziękowanie do wydziału skarbowego odesłał. — *Kreisamt* w Viert: U. M. B. zebrał dla ranionych woiownikow 3980 funtow bielizny i szarpi, i te do głowney woyskowey ekonomii do Stockerau odesłał. — *Procz* składek złożonych przez tuteyszych mieszkańcow częścią w guberaium niższey Austryi, częścią też u konsyliarza Truchses i dworskiego agenta barona Müller na wsparcie nieszczęśliwych Tyrolczykow i Voralbergow przez nieprzyiaciela zniszczonych, zebrano ieszcze w nakazanych w mieście i po przedmieściach kolektach i teraz ukończonych 17,234 ryń. 23 kr. w gotowych pieniądzach i 616 ryń. 30 kr. w obligacyach.

Gubernium niższey Austryi rozporządza co następuie: Gdy tytuń na własną iedynie potrzebę woyskowych za tańszą bywa cenę dawany, nie zaś żeby go oni ze szkodą administracyi tabaczney komu innemu odprzedawali; gdy daley naywyższy patent o tabace zakazuie pod wyznaczonemi karami handlowania tabaką wszystkim tym osobom, które wyraźnego na to zezwolenia nie maią, ostrzega się, przeto

każdy, żeby stosownie do wyszłego pod d. 8 października, roku bieżącego rozporządzenia, nie ważył się od woyskowego kupować tytuniu, gdyż przepisane w patencie o tabace kary będą bez względu na niego rozciągnione. W Wiedniu d. 22 października 1799.

Podług doniesienia przez jenerała iazdy Melas pod d. 17 t. m. postąpił nieprzyyciel przeciw stoiącemu w Genueńskim jenerałowi hrabiemu Klenau zwiększą daleko siłą, zmocniwszy procz tego posterunek w Torriglia 3000 ludzi, attakował d. 12 nasze woyska stoiące w Barbagalata i one z niego wyparł. Nazaiutrz postąpił z iedną częścią sił swoich przeciw stanowisku. St. Stephano, a drugą przez Chiavary ku Bombio, przez co jenerał Klenau widział się w potrzebie rozłożenia się przy Sarzana za rzeką Magara; lecz wszystkie te od nieprzyiaciela odniesione korzyści bardzo krotko trwały, gdyż iak poźnieyszy rapport pod dniem 20 donosi, przymusił jenerał hrabia Klenau przez zręczny obrot nieprzyiaciela do śpiesznego cofnienia się z gor Pontremoli, Borgo, Val di Tarro i Varese, ścigał go swoią przednią strażą aż za wzgorki Sestri, tak, iż do dawnego położenia znowu wszystko przywrocone zostało.

Doniosło się dawniey, że F. M. L. Frölich ruszył z częścią swego woyska z okolic Rzymu ku Ankonie, dla przedsięwzięcia demonstracyi przeciw temu miastu i portowi. Dogodność tego portu dla Francuzkich korsarzow, ktorzy z niego całe Adryatyckie morze niespokoynością nabawiali i swoie łupy w nim przechowywali, wskazała tym większą potrzebę do uchwycenia stosownych śrzodkow, dla wydarcia im tego ważnego schronienia. Do stoiących w Rzymskim państwie woysk przewieziono ich ieszcze więcey na statkach z Dalmacyi do Sinigaglia, i gdy te wraz z potrzebną do tego przedsięwzięcia artylleryą i ammunicyą na mieyscu swego przeznaczenia stanęły, zaczął F. M. L. Frölich d. 17 na gorze Galeazzo bateryę sypać i w 300 żołnierzy rowy kopać, dla przymuszenia tego miasta, wczasie gdy port iego przez Tureckie i Rossyyskie okręty iest blokowany, przez formalne oblężenie, ieżeli inaczey nie można, do poddania się. Potrzeba więc wkrótce wiadomości o skutkach dalszego działania oczekiwać.

Reszta wezwania Arcy Xcia Karola do mieszkańcow Niemiec.

" Z tym wszystkim nie iest ieszcze zupełnie niebespieczeństwo oddalone, nieprzyiaciel ściąga do siebie codzień liczne posiłki i potrzeba ieszcze naywiększego dołożyć natężenia aby uczynić ten ratunek trwałym i przywieść nieprzyiaciela do tego stanu, żeby niemogł ponowić swych pustoszących napadow. Koszta na przedsięwzięcia nagłych śrzodkow obrony, ktore J. C. K. Mość dla wspolney oczewiście sprawy przez tyle lat nieprzerwanie z wielkim ciężarem dźwigał, pomnożyły się nieznośnie i ieszcze się codziennie pomnażaią. Stan zaś teraźnieyszy Rzeszy i niespodziewanie wybuchłe nieprzyiacielskie kroki i szybkość działań, nie pozwoliły stanom, ani mieszkańcom Rzeszy podług ich konstytucyynych powinności przyłożyć się dzielnie do ogolney obrony, i dopomagać osobiście do uratowania ich własnych posiadłości. W takich więc okolicznościach znayduię się iako kommenderuiący jenerał w

konieczney potrzebie przysposobienia sobie przez nadzwyczayne śrzodki, w kraiach gdzie się opieka oręża J. C. K. Mci rozciąga, te żrzodła iakich przyspieszenie działań woiennych i wsparcie armii wymagaią i sł owych kraiow nieprzechodzą. Nie wątpię w cale, iż w razie tey ostatniey potrzeby, i przekonawszy się o użytku tego zbawiennego zamiaru, wypływaiącego z woyskowego tego śrzodka, stany Rzeszy i mieszkancy tych kraiow, chętnie się pod niego poddadzą, iako gruntuiącego się na sprawiedliwości i słuszności, zwłaszcza kiedy zważą, iż nieprzyiaciel wszystkie żrzodła kraiow, w które wchodzi z nayiększą ostrością zabiera, one na zburzenie całey Rzeszy obrocić zamyśla, i nadto wszędzie pustoszy, rabuie i grożące okropney anarchii nasiona rozsiewa. — Gdy teraźnieysze przemiiaiące ciężary na woynę ratunku i bespieczeństwa, nie mogą bydź porownowane w żaden sposob z nieszczęśliwem stanem owych kraiow, w których się dot d Francuzkie woyska znaydowały, spodziewam się przeto z pewnością, że ich nietylko chętnie dzwigać będą, ale nadto okażą się skoremi do wspierania walczących woysk za wspolne ocalenie w dorobwolnych składkach. Te mogą się zaś czynić w tak rożnych rzeczach, iak są rożne potrzeby armii, zatym w gotowych pieniądzach, w obligacyach, w zbożu, furażach, w koniach, płutnie, suknie, skorach i ogółem w takich rzeczach iakie przy armii użyte bydź mogą. — Wielu zagrzanych patryotyczną gorliwością, mogą znalść trudność w uskuteczmeniu swego życzenia, nie maiąc ani pieniędzy, ani innych takowych rzeczy, ale za to posiadaią srebrne i złote naczenia; żeby im także otworzyć i ułatwić drogę, do okazania ich chwalebnych dla dobra oyczyzny uczuciow, i żeby oraz z tych naczeń istotny pożytek ciągnęli, oświadczamy przeto, iż iesteśmy gotowemi przyiąć wszystkie takowe naczenia złote lub srebne podług ich wartości, to iest grzywnę Wiedeńska złota za 380 ryń. a srebna za 24 ryń, 30 kr. zamiast gotowych pieniędzy, na obligacye po 4 procenta, i takowe rzeczy nie maią bydź tylko do Cesarskiey mennicy w Gänzburg oddawane.

Podp. *Arcy Xżę Karol F. M.*

Z Londynu d. 15. Października.

Nasza armia w Hollandyi odebrała niespodziewanie rozkaz powrocenia do Anglii nazad. W inney stronie opanowały nasze woyska i nasza siła morska d. 20 sierpnia ważną Hollenderską osadę Surinam, w południowey Ameryce, bez rozlewu krwi i bez straty iednego nawet człowieka. Dworska gazeta dzisieysza mieści w sobie o tym zdarzeniu następuiące doniesienie: " Od jenerała leytnanta Trigge i wice admirała lorda Hugh Seymour, kommenderuiącego lądową i morską siłą W. Brytanii na *Karaibskich* wyspach, nadeszły do sekretarza stanu Dundas rapporta o zdobyciu Hollenderskiey osady Surinam. List jenerała Trigge iest tey osnowy:

Z głowney kwatery Paramoribo w Surinam d. 23. Sierpnia 1799.

" Mci Panie! Z osobliwszym ukontentowaniem donoszę WPanu, że osada Surinam poddała się d. 20 sierpnia Krolowi Jmć W. Brytanii, i że nazaiutrz osadziły Angielskie woyska głowną twierdzę Nowy Amsterdam. Dla uważania brzegow i dla wstrzymania obcych okrętow, tudzież dla zawiezienia wiadomości o na-

szey wyprawie, wysłał lord Seymour fregatę Amphitrite z Martyniki na rzekę Surinam i tamteyszych okolic. D. 30 lipca udałem się z woyskiem z Grenady, S. Łucyi i Martyniki pod żagle, a d. 21 wyszła za mną eskadra od 2 liniowych okrętow i 5 fregat. D. 16 sierpnia przybyliśmy na uyście rzeki Surinam, i tego zaraz wieczora była osada do poddania się wezwana. Hollenderski rządca żądał 48 godzin do namysłu, po upłynieniu zaś tego czasu wysłał deputowanych d. 18 do negocyowania. D. 19 zaięliśmy szańce i baterye w Peitkey, które Hollendrzy opuścili. Gdy dnia 20 zawarta i ratyfikowana została kapitulacya osadziło 400 ludzi naszego woyska twierdzę Nowy Amsterdam. Nie przyiacielski tam garnizon składał się z 750 ludzi, między którémi znaydowało się 500 walonow i 250 żołnierzy Hollenderskich, które otrzymały pozwolenie wyyścia z honorami woyskowemi. D. 22 obięliśmy resztę fortyfikacyy, twierdzę Zelandyą i miasto Paramaribo, stolica osady, na imię Krola W. Brytanii. Woyska w innych mieyscach przeszły zaraz w służbę Krola Jmć. Tak woyska iak mieszkańcy okazuią wielkie ukontentowanie z tey odmiany. Poddanie się tey osady nie można przypisywać skutkom naszego natężenia, ani boiaźni naszey siły, którey użycie nie było potrzebne, ale raczey uczuciom mieszkańcow tey wyspy, którzy życzyli sobie mieć zapewnione od Krola Jmć W. Brytanii używanie swey własności, korzyści z wykonywania swoich ustaw i religii; Francuzkie zaś zasady i uciemiężenie od dawna nie nawidzili, &c.

Podpisano *Trigge J. L.*

W rożnych twierdzach i bateryach w Surinam znaleziono 44 wielkich metalowych armat, w liczbie których znayduie się 10 mozdzierzow, 295 żelaznych armat, 147 baryłek prochu 428 poł baryłek, 117 ćwierć baryłek, 12,950 muszki towych ładunkow i wiele inney ammunicyi i broni. — Kapitulacya zawarta z Hollenderskim rządcą jenerałem maiorem Jurian Fran. Friderici, zawiera się w 8 artykułach. Ustanowiono w niey, iż osada i przyległości do niey należące udaią się pod opiekę W. Brytanii. Wszelka prywatna własność iest zapewniona, wyiąwszy to co do Hiszpanow lub Francuzow należy. Wszystkie woienne okręty i magazyny &c. będą oddane. Długi osady maią bydź z iey dochodow zaspokoione i ustawy iey nie tykane. W przypadku gdyby Surinam wczasie pokoiu została się przy Krolu Jmć W. Brytanii, ma wszystkich praw i handlowych przywileiow, iak kolonie W. Brytanii w zachodnich Indyach używać. Znayduiący się teraz w Surinam żołnierze, officyerowie i maytki mogą wniyść w służbę W. Brytanii, ieżeli wykonaią przysięgę wierności i obowiążą się nawet gdzie indziey służyć. Cywilni urzędnicy, których postępowanie iest nie naganne, mogą się znstać; lecz kommendę nad żołnierzami obeymie Angielski officyer. — Do tey kapitulacyi przydanych ieszcze iest 7 obiaśniaiących artykułow, w których postanowiono: że handel neutralnych kraiow do Surinam w tym samem sposobie ma bydź prowadzony iak z Demarara, która się przed nieiakim czasem pod opiekę W. Brytanii poddała; handel z Amerykanami, którym mieszkańcy osady są winni ma bydź ile możności utrzymywany. Woyskowi, którzy niechcą przyiąć służby Angielskiey, mogą w Surinam zostać lub się gdzie indziey udadź. Z Hiszpańskich Valonow bę-

dzie 200 do Hiszpanii lub do Hiszpańskiey, którey osady odesłanych; lecz będą uważanemi iako ieńcy woienni i nie mogą przeciw Anglii służyć, poki nie będą wymienionemi.

Lord Seymour donosi ieszcze, że Francuzka fregata Husar od 28 armat i Hollenderski bryg Camphaan od 16 armat, które w Surinam były wzięte, zaraz do służby Angielskiey obrocone zostały. Zabrano tam ieszcze wiele innych okrętow, a niedaleko Surinam wpadła Francuzka korweta Republicaine od 32 armat i 220 ludzi w ręce Anglikow.

Angielskie woyska które obięły Surinam, odbiorą znaczne nadgrody, ponieważ ich iest bardzo mała liczba Z braku wywozu tyle się tam od 2 lat nazbierało tamteyszych płodow kawy, cukru i bawełny, iż wielka część Europy może bydź niemi na rok cały opatrzona.

Wczoray kazał nasz rząd długą nadzwyczayną gazetę dworską drukować, która mieści w sobie dalsze depesze X ia Jorku o bitwie d. 2 i 6 października. Ostatni list Xcia Jorku do sekretarza stanu Dundas iest następuiący:

Z głowney kwatery Schager Brug d. 9 Października 1799.

Mci Panie! Doniosłem iuż WPanu o skutkach bitwy d. 6 t. m. zaszłey, która tak szczęśliwie dla oręża sprzymierzonego wypadła, oraz okazałem Mu konieczność poruszenia, które to zdarzenie sprawiło. Od zabranych d. 6 nieprzyiacielskich ieńcow dowiedziałem się niezawodnie, że nieprzyiaciel od d. 2 został dwiema potbrygadami około 6000 piechoty zmocniony, i położenie swoie w Bewerwyk, rownie iak inne punkta znacznie ufortyfikował, które wprzod koniecznie opanować potrzeba było, niżeli Harlem mogło bydź attakowane. Potrzeba także ieszcze dodać, że się nieprzyiaciel z znaczną siłą do Purmerend cofnął, mieysca prawie niedostępnego, które zasłania krey wodą zalany i wąwozy mocno od nieprzyiaciela oszańcowane i osadzone, a co większa im daley nasza armia postępowała, to korpus ten zostawał w iey tyle.

"Trudności te byłyby ieszcze do przezwyciężenia, gdyby pora roku, zepsute drogi i zupełny niedostatek żywności, pochodzący z powyższych przyczyn, niewystawiały daleko ważnieyszych. Zważywszy doyrzale okoliczności w iakich się armia z tego powodu znaydowała, i uznawszy za moy obowiązek wezwania do rady jenerała Abercrombie i jenerałow leytnantow w tak ważnym przedmiocie, nie znalazłem nic dogodnieyszego iak cofnąć woyska z stoiących wprzodzie położeń i oczekiwać dalszych rozkazow Króla Jmć."

"Muszę WPana prosić żebyś ieszcze raz polecił Królowi Jmć dobre postępowanie armii, która pod ciężarem nawet nie zwyczaynych trudności, nie przestała okazywać szlachetnego uczucia dla pomyślności publiczney sprawy i chwały oręża W. Brytanii."

"Gdy z powodu teraźnieyszego naszego położenia wypada udzielić WPanu niektórych wiadomości i o takich obiaśnić go okolicznościach, które tu w liście nie mogą bydź obięte, wysłałem przeto mego sekretarza pułkownika Brownrigg z tą depeszą, który może WPana dostatecznie o wszystkim oświecić. Przyłączam tu wyszczególnienie zabitych, ranoych i zamięszanych Królewskich i Rossyyskich woysk

w bitwie d. 6, żałuiąc z serca że tak znaczna iest strata i że wiele walecznych i szacownych mężow poległo. Jestem.

Podp. *Fryderyk*

W bitwie d. 2 w Hollandyi zaszłey wynosi strata sprzymierzonych woysk w zabitych, ranionych i zamięszanych 1532 Anglikow, w liczbie którey znayduie się 85 officyerow i 593 Rossyanow, w liczbie których znayduie się 24 officyerow, tudzież 125 Angielskich i Rossyyskich koni, ogółeme 2125 ludzi i 175 koni. W bitwie d. 6 stracilismy w zabitych, ranionych i zamięszanych 1439 ludzi, w liczbie których znayduie się 59 officyerow. Rossyanie utracili podług ich podania 382 w zabitych i poymanych, a 735 w ranionych. Strata w obu bitwach wynosi ze wszystkim 4681 ludzi i 212 koni. W bitwie d. 2 utracił nieprzyiaciel procz 7 armat 4000 ludzi. W bitwie d. 6 w którey nieprzyiaciel wiele utracił zabralismy 500 ieńcow. W ostatniey tey bitwie został także jenerał maior Hutchinson w udo raniony. Xżę Jorku chwali bardzo postępowanie jenerała Abercrombie.

Po nadeyściu tey niepomyślney wiadomości od Xcia Jorku o położeniu naszey armii w Hollandyi, została zaraz nadzwyczayna rada złożona, na którey znaydował się obecny sekretarz Xcia Jorku, pułkown k Brownrigg. Postanowiono na niey cofnąć naszą armią z Hollandyi iak tylko można nayprędzey. Wspomniony pułkownik popłynął zaraz wczorayszey nocy do Xcia Jorku, a kapitan Hamilton do admirała Mitchell, oba z instrukcyami dla przewiezienia nazad woysk naszych do Anglii. Spodziewano się iż za pokazaniem się naszey armii w Hollandyi wszyscy mieszkańcy oświadczą się za nami; lecz to nie nastąpiło, a Francuzi codziennie odbierali posiłki, dla czego Xżę Jorku nakazał się armii cofnąć. Armia wytrzymała od 2 dni nadzwyczayne trudy; Xżę Jorku niezdeymował w cale munduru i nie miał czasu zieść nawet wygodnie obiadu. Utarczki z forpocztami trwały wciąż, a d. 10 stała cała armia pod bronią, gdyż spodziewano się nieprzyiacielskiego attaku.

Stosownie do powyższego postanowienia tayney rady, wysłano natychmiast do wszystkich portow umyślnych posłańcow, dla wstrzymania dalszego wysyłania woysk do Hollandyi, i przewiezie nia ztamtąd woysk nazad.

Z powodu tey okoliczności spadły papiery w tych dniach znacznie, lecz znowu się od 58 do 60 za sto podniosły. Niektórzy mowią, iż będzie przedsięwzięta wyprawa na brzegi zachodniey Francyi, gdzie może prędzey się uda.

Na Sudersee attakowały Francuzkie szalupy armatne nasze okręty, lecz odpędzone zostały. Dla wdow i sierot poległych w Hollandyi naszych żołnierzy otwarto tu pieniężne składki.

Rada miasta Londynu posłała także P. Sidney Smith prawo obywatelstwa i szpadę 100 gwineow wartuiącą. Krolewska familia przybyła wczoray w wieczor z Weymut do Windsor.

Admirał Parker donosi z Jamayki o zabraniu w tamteyszych wodach 5 zbroynych nieprzyiacielskich i 27 kupieckich okrętow.

Kolegium medyczne w Filadelfii oświadczyło, iż zaraźliwa żołciowa gorączka znowu się pokazuie iak w latach 1793, 97 i 98. W iednym dniu umarło na nią 11

dorosłych osob i 8 dzieci. W Nowymiorku umarło także między 72 osobami 26 na tę chorobę.

Francuzka iedna fregata przyprowadziła 12 Amerykańskich kupieckich okrętow do *Portoriko*, które są częścią kupieckiey floty od 80 żaglow wyszłey z S. Tomasza, reszta zaś uciekła.

Listy z wschodnich Indyy donoszą, iż wkrotce przedsięwzięty będzie attak przeciw Manilla, który dla groźney postawy Typposaiba był odłożony. W Manilla ma się 18,000 nieprzyiacielskiego woyska znaydować, tudziesz ogromne skarby.

W sobote dane było przez kommissyą królewskie zezwolenie na postanowione bille. Sessye parlamentu zostały potym aż do 21 stycznia odłożone. — Zmarłemu hrabi How ma bydź pamiętnik w kościele S. Pawła wystawiony.

Z Hagi d. 22. Października.

Onegday odebrał nasz dyrektoryat przez kuryera od jenerała Brune wiadomość o podpisaney kapitulacyi d. 18 przez Xcia Jorku, na mocy którey nieprzyiacielskie woyska opuszczą zupełnie rzeczpospolitą naszą.

Dyrektoryat doniosł o tey nowinie pierwszey izbie, którą prezydent nadzwyczay zwołać kazał. Dawano ognia z armat i narodowa bandera była wywieszona. W wieczor obchodzone było to radosne zdarzenie illuminacyami i wielkiemi kolacyami. Wśrzod tych uroczystości przybył jenerał Van Damme z ratyfikacyą d. 19 teyże kapitulacyi przez Xcia Jorku, którą ten jenerał od niego samego odebrał. Wczoray była ta kapitulacya, iako niżey, dyrektoryatowi i ciała prawodawczemu uroczyście udzielona. Po przeczytaniu iey na publiczney sessyi, dekretowało ciało prawodawcze, iż dzień 21 października będzie corocznie iako święto narodowe obchodzony. Dyrektoryat oznaymił tę kapitulacyą ludowi i na wszystkich rogach poprzybiiać kazał. Negocyacye względem niey nie trwały tylko dwa dni. Porty nasze będą zupełnie od nieprzyiaciela opuszczone, a żegluga wewnętrzna na Sudersee &c. iest iuż przywrocona. Jenerał Van Damme powrocił wczoray do głowney kwatery, a jenerał Brune iest tu oczekiwany.

Oto iest wyżey wzmiankowana kapitulacya.

Art. 1. Od dnia dzisieyszego ustaią wszystkie nieprzyiacielskie kroki między obiema znayduiącemi się na ziemi Batawskiey armiami.

Art. 2 Forpoczty obu armiy maią się w tym samym zostać położeniu, iak teraz stoią, które ma za demarkacyyną linią służyć.

Art. 3 Od tey godziny maią wszelkie zaczepne i odporne plany, tudzież przedsięwzięcia ustać, i armie w tym iak teraz są zostawać stanie.

Art. 4 Opatrzone w artyleryą bateryé, w mieyscach zaiętych teraz przez ziednoczone woyska Angielskie i Rossyyskie, maią bydź w tym stanie oddane, iak się w czasie wylądowania do Helder znaydowały, lub w poprawionym teraz, tak iżby tam wszystka Batawska artylerya nie naruszenie została.

Art. 5 Ziednoczone Angielskie i Rossyyskie woyska maią się iak nayprędzey zaambarkować, i d. 9 frimaire (30 listopada) opuścić Batawskie brzegi, wody i wyspy bez uczynienia szkody przez za-

lewy, przerznięcie grobel i zarzucenie przesmykow morskich.

Art. 6 Wszystkie woienne i zbroyne statki, któreby ieszcze z posiłkami przybyły, nie maią woysk wysadzić, ale zaraz popłynąć nazad.

Art. 7 Jenerał kommenderuiący Brune ma mieć wolność wysłać dwoch officyerow do Zyp i Helder, dla widzenia, czy iest wszystko do dawnego porządku przywrocone, dla doniesienia mu o tym, rownie iak oopuszczeniu ziemi Batawskiey.

Xżę Jmć Jorku ma iednego officyera do Francuzko Batawskiey armii posłać, dla uważania iż żadne nowe baterye nie będą robione. Wysokiey rangi officyer ma bydź do obu armiy na wzaiem w zakład posłany, iż wszystkie warunki będą dotrzymane.,

Art. 8 Osm tysięcy Batawskich i Francuzkich ieńcow zabranych przed tą kampanią i znayduiących się teraz w Anglii, których wybor obu sprzymierzonym rządom Francuzkiemu i Batawskiemu zostawiony będzie, maią bydź do swey oyczyzny, bez żadnego warunku wolno odesłanemi. Jenerał Knox ma się iako zakładnik przy Francuzkiey armii zostać, poki ten artykuł nie będzie wykonany.

Art. 9 Wymiana zabranych w teraźnieyszey kampanii ieńcow ma bydź uskutecznioną; admirał de Winter będzie tak że wymieniony.

Zawarte w Alkmar d. 26 Vendem (18 Października) roku 8.

Rostollant, jenerał Brygady.

Knox, jenerał maior.

Potwierdzone Fryderyk Xżę Jorku, kom. jen. sprzym. armią Krola Jmć W. Brytanii i Cesarza Jmć Rossyyskiego.

A. Mitchell wice adm. K. Eskadrą Krola Jmć W. Brytanii przy brzegach Hollandyi.

Potwierdzone Jenerał kommenderuiący Francuzko-Batawską armią.

Brune.

Zgodne z oryginałem Rostollant.

Po zawarciu tey kapitulacyi poszły papiery w gorę, a cena żywności spadła. Przeszło 10,000 woyska znayduie się z wewnątrz Francyi w marszu do Belgii.

Od Niższey Elby d. 25. Października.

Angielska fregata Latona, która wielką summę pieniędzy do Hamburga wiozła, miała przy wyspie Borkum utonąć, co dla kupcow Hamburskich byłoby nowym ciosem. Magistrat tego miasta wydał dla tych kupcow, którzy dostateczny posiadaią maiątek na zapłacenie swych długow, tylko okolicznościami teraźnieyszemi są przycisnieni, łagodnieysze do 4 miesięcy rozporządzenie. — W Frankforcie nad Menem wyznaczyła rada mieyska deputacyą, do ułożenia z kupcami nadzwyczayoych w teraźnieyszych okolicznościach środkow. Mowią, iż będą niektóre wexle na ręce żydow przybyłe zawieszone. Lipskich kupcow wspomogł Elektor z własney swey kassy przy teraźnieyszym zatamowaniu handlu, pożyczką 1 milliona talarow. — Norwegski bank zarobił po odtrąceniu wszystkich kosztow i 6 procentow prowizyi od d. 1 lipca 1793 do 1799 178 827 talarow. — W Niemieckich prowincyach Duńskich żaden męszczyzna nie może bydź przed 16 laty a dziewczyna przed 15 zaślubiony.

DODATEK

DO №. 89.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W e Srzodę Dnia 6. Listopada 1799.

Z Berna d. 28. Października.

Dyrektoryat Helwecki posłał ciału prawodawczemu swoy wyrok względem żądaney przez jenerała Massenę od miasta Bazylei pożyczki 800,000 fr. na mocy którego wysłał ministra zagranicznych związków Begoz do Bazylei, żeby złącznie z kommissarzem rządowym Schmid zakazał wszystkim konstytucyynym władzom w Bazylei, aby względem tey pożyczki nie wchodziły z Francuzkim jenerałem wżadną negocyacyą, poki do tego wyraźnie od rządu nie będą upoważnione. Do tego wyroku przyłączył swoie poselstwo, wktórym uskarża się na uczyniony w tey mierze krok przez jenerała Massenę i oświadcza przytym, iż ieżeli iego staranie daremne będzie, złoży swoią dostoyność w ręce reprezentantow ludu i da ściały rachunek z swego urzędowania. Mowi on w nim: "Przełożenia, ktore Francuzkiemu dyrektoryatowi uczynione zostały, nie tyczą się jenerała, ale tych, ktory z swey opieszałości zostawiaią iego armią 4 miesiące bez żołdu i potrzebney codziennie żywności; i przez to stawiaią go w potrzebie do uciekania się, dla zapobieżenia nagłym iey potrzebom, do takowych środkow. „ Poselstwo to czytane na publiczney sessyi sprawiło naywiększe wrażenie. Suter, Huber, Escher, Koch i Kuhn mowili żywo przeciw uwłoczeniu prawom samowładności Helwecyi przez jenerałow Francuzkich. Nuce mowił w tym samym sposobie, przydaiąc: " Zaklinam was, obywatele prawodawcy, mieycie staranie i czuwaycie, aby z sporu między dwiema stronami trzecia niekorzystała. „

Przybyło tu z deputowanych od municypalności Bazyleyskiey, ktorzy maią bydź względem tey pożyczki do jenerała Masseny posłanemi. Ogółem miał Massena od Szwaycaryi 5 mill. żądać, do ktorey miasto Zurich miało dać procz żywności 800,000 fr. Wydał także naysurowsze kary przeciw tym, ktorzyby zataiali pieniądze lub rzeczy należące do Rossyanow lub Austryakow, temu zaś ktoryby o nich doniosł, przyrzeka trzecią część w nadgrodę.

Kommissarze Helweckiego rządu w Zurich odebrali rozkaz zasekwestrowania maiątkow szefow i officyerow przeciw rewolucyynego korpusu, Bachmana, Meyer i Rovera, tudzież nowo emigrowanych cywilnych urzędnikow, aresztowania wszystkich członkow tymczasowego teraz rządu w Zurich, oddania ich do sądu i sekwestrowania ich maiątkow.

DONIESIENIA.

Dnia 26 listopada r. b. będzie w C. Kr. prefekturze w kancellaryi Radłowskiey licytacya, na Liwerowanie wodki dobrey dla Państwa Radłowskiego przedsięwzięta.

Kwantum potrzebney wodki 2700 garcy czyni do ktorey licytacyi iednakowoż Liweranci mnieyszych partyow od 200 do 300 garcy przystapić mogą.

Ktorzy chęć dostawienia toyże wodki maią, zapraszaią się na wzmiankowany dzień i godzinę 10 do C. K. Ekonomiczney kancellaryi Radłowskiey.

Prætium fisci na pierwsze wywołanie ustanowione iest 52 kr. za garniec ieden.

W Radłowie d. 23 października 1799.

Per Magistratum Civitatis Casimiriæ medio præsentis Edicti iis quorum interest notum redditur. Quod super universa Substantia mobili hac in Provincia reperibili Simonis Sikorski Civis huiatis hæreditaria Concursus Creditorum aperiatur. Igitur Creditores omnes et singuli qui ad formandam quam piam adversus oberatum prætensionem Jus se habere crederent, convocantur, ut usque ad diem 16 mensis Januarii Anno 1800. Prætensiones suas medio exhibendi adversus constitum in Persona advocati Domini Josephi Niemetz Curatorem Litis inhacce Crida constitutum qualem Processus ordinarii forma requirit Libelli coram hoc Magistratu eo certius profiteantur, ac in eo Libello non solum de liquiditate Actionis suæ sed etiam de Jure vi cuius collocatio inhac vel illa Classe desideratur, valide doceant, quo secus post lapsum præmemoratum Terminum nemo amplius audietur, atque ij qui hucusque oberati hac in Provincia reperibilis mobilis Substantiæ effectivæ & ne fors accrescende in quantum tales per insinuatos Creditores exhauriretur, tum quoque absque omni exceptione præcludentur, etiamsi ipsis re vera Jus compensationis competierit, vel quampiam rem Jure Dominii ex Massa vindicandam haberent, vel vero Actioni suæ perpignus vel hyppothecam cautum esset, adeo ut huius modi Creditores si forte massæ quidpiam tenerentur, non obstante quod ijs compensationis proprietatis pignoris seu hyppotheca competiisse debitum massæ solvere teneantur, & se eatenus adactos iri noscant Præterea omnibus & singulis Creditoribus dies 23 Mensis Januarii Anno 1800. hora 9 matutina pro eorum comparitione personali, vel per rite ligitimandos Plenipotentes suos coram hocce Magistratu Casimiriensi eo fine statuitur, ut Curatorem Bonorum interminaliter die 11 Mensis 9bris Anno Curenti constituendum, aut confirment, aut alium constituant, & una Deputationem Creditorum eligant, porro potestatem tam pro Curatore Bonorum quam pro Deputatione Creditorum determinent, eo certius quo secus in quantum nullum Creditorum dicta die comparere contigeret, Magistratus huius Civitatis Curatorem Bonorum & Deputatos omnium Creditorum periculo denominabit, eorumque potestatem determinabit. His igitur quilibet conformiter agito, sibique a damno caveto, hæc enim dictant sancitæ Leges. Signatum in Consilio Magistratus Casimiriensis die 15 8bris 1799 Anno.

Joannes Dobrzański Præses mp.

Ex Consilio Magistratus Civitatis Casimiriæ.

Vincentius Paczkowski Notarius.

C. K. Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panu Bonawenturze Bąkowskiemu: że adwokat Zarzecki małoletniemu Cesławowi Libiszowskiemu przydany kurator u sądow tych, o zapłacenie sum 1000 zł. pol., 99 zł. pol. i 138 zł pol. z prowizyą, żałobę na niego podał, i o pomoc sądu ile sprawiedliwość wymaga, prosił.

Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C.K. państwach, dziedzicznych znayduie się, onemuż Bonawenturze Bąkowskiemu adwokata tuteyszego P. Bema, z iego szkodą i iego kosztem, zastępcą postanowiły, z którym procefs ten podług przepisu ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony będzie; on przeto edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby w czasie przyzwoitym to iest: d. 20 Listopada r. 1799 sam stanął, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa używał, które do poparcia swey sprawy za nayskutecznieysze osądzi; gdyż w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą, samby sobie, podług opiewu C. K. praw, przypisać musiał.

Jozef de Nikorowicz.
Jan Morak.
Chrastiański.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich Galicyi zachodniey. W Krakowie d. 19 Sierpnia 1799.

Ces. *Kr.* Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panu *K*arolowi Głębockiemu: że Pani Zofia z Dłuskich Głębocka u Sądow tych, o sekwestracyą dobr Ilcza w celu odebrania należącey iey się summy 4000 zł. pol. z prowizyą, żałobę na niego podała, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, prosiła.

Gdy zaś sądy te niemaiąc wiadomości gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemuż *K*arolowi Głębockiemu adwokata tuteyszego Kaspra Męciszewskiego, z ieg szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z którym procefs ten podług przepisu ordynacyi sądowey rozpocznie się, i ukończony będzie, on przeto edyktem ninieyszym tym końcem upomina się, ażeby dnia 25 Listopada r. tera. sam stanął, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił i podług przepisu tych środkow prawa używał, które do swey obrony za nayskutecznieysze osądzi; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą, samby sobie, podług opiewu C. *K*. praw, przypisać był winnien.

Jozef de Nikorowicz.
Olechowski.
Jan Morak.

Z Rady C. K. Sądow Szla. Krakowskich Galicyi Zachod. W Krakowie d. 24 Sierpnia 1799 roku.

Elsner.

C. *K*. Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey oznaymuią tym Edyktem Barbarze Czacki: że Panowie Alexander i Filip *K*ietlyńscy u Sądow tych, o sekwestracyą dobr Przesuska w celu odebrania summy 4000 zł. pol. z prowizyą, żałobę na nią podali, i o pomoc sądu ile sprawiedliwość wymaga prosili.

Gdy zaś sądy te, niemaiąc wiadomości gdzie obżałowana zostaie, lub czy wcale w C. K. państwach dziedzicznych znayduie się, oneyże Barbarze Czacki adwokata tuteyszego Bema, z iey szkodą i iey kosztem, zastępcą postanowiły, z którym procefs ten podług przepisu ordynacyi sądowey rozpocznie się, i ukończony będzie; ona przeto edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby w czasie przyzwoitym, te

iest: dnia 30 Listopada 1799 sama stanęła, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłała, albo nakoniec innego sobie patrona obrała, tego sądom tuteyszym wymieniła, i podług przepisu tych śrzodkow prawa używała, które do swey obrony za nayskutecznieysze osądzi; gdyż w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą samaby sobie podług opiewu C. K. praw przypisać winna była.

Pod niebytność JW. Prezesa.

Krauss.
Olechowski.
Chrastiański.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Galicyi Zachodniey
W Krakowie dnia 10. Sierpnia 1199.
Elsner.

Przez C. K. Sąd Szlachecki Krakowski Galicyi Zachodniey mocą ninieyszego Edyktu wszystkim tym, do których należy, wiadomo się czyni: Od sądu pozwolono iest, aby do ogolnie wszystkich dobr po śmierci O. P. doktora i adwokata Dominika Głogowskiego pozostałych zbieg wierzycielow był otwarty. Ninieyszemi przeto wszyscy, którzyby iakiekolwiek na przeciw zadłużonego prawo mieć rozumieli, obwieszczaią się, ażeby nie czekaiąc osobnego przypozwania aż do 7 grudnia 1799 pretensye swoie przez wydanie zwykłego pozwu na przeciw postanowionego w osobie Pana Franciszka Libicha O. P. doktora i sądownego adwokata iako kuratora massy konkursowey, do tuteyszego Sądu Szlacheckiego tym pewniey podawali, i w tym nie tylko rzetelność swoiey pretensyi, ale też i prawo, mocą którego w tey lub owey klassie umieszczonemi bydź żądaią, okazali, ile że po upłynieniu przepisanego czasu nikt więcey słuchany nie będzie, i ci, którzy do tego czasu z pretensyami swemi do sądu nie nadgłoszą się, od wszystkich rzeczonego dłużnika znayduiących się dobr, bez żadnego wyięcia oddaleni zostaną, chociażby im lub prawo do wspolnego porachunku służyło, lub rzeczy iakiey prawem własności z massy domagać się mogli, lub gdyby ich pretensya na rzeczy iakiey nieruchomey do dłużnika należącey zabespieczona była tak dalece, iż takowi wierzyciele, gdyby massie winni byli, mimo tego, iż im prawo do nadgrodzenia sobie własności lub zapisu służyć mogło, dług zapłacić powinni będą.

A ponieważ podług przepisu zbioru sądowego w rozdziale 9tym §. 86 obranie administratora massy, tudzież deputacyi wierzycielow nakazane iest, przeto wszystkich wierzycielow na d. 9 Grudnia 1799 o godzi: 9 z rana do do tuteyszego C. K. Sądu szlacheckiego tym napomnieniem zwołuie się, iż tego samego dnia tymczasownie ustanowiony Administrator massy w osobie rzeczonego adwokata Libicha lub potwierdzonym, lub też inny obranym, podobnież też i deputacya wierzycielow, do którey iednak nikt, iak tylko wierzyciel tey samey massy zdolnym bydź może podług §. 93 i 94 obroną bydź ma, oraz zaś przepisy, podług których dobra administrować się powinny, iaką władzę deputacya względem administracyi massy ma, i iak daleko administrator deputacyi zlecenia dopełniać powinien, ustanowione będą. Przeto wierzycielom na wyznaczony dzień tym pewniey stawić się należy, gdyż inaczey podług §. 95 Zbioru sądowego na ich niebespieczeństwo obranie tak administratora, iak i deputacyi wierzycielow od tuteyszego sądu nastąpi. Podług tego więc każdy ma sobie postąpić, i szkody unikać, gdyż w tym na C. K. dziedziczne kraie ustanowionych praw przepis zachodzi. Dan w Krakowie d 4 września 1799.

Jozef: de Nikorowicz.
Jozef: Equos a Cronenfels.
Jan Morak.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Cracoviensis
Galiciæ Occidentalis.
Ascher.